

LAATOITTAJAN OPAS

laatta
leevi.fi

Sisällysluettelo

Lukijalle	s. 3
Mihin kaikkien laatat soveltuvat?	s. 4
Esivalmistelut	s. 5
Pohjatyöt ja laatoitusalue	s. 6
Laattajaon suunnittelu	s. 7
Laatoitus ja saumaus	s. 8
Laatat paikoilleen	s. 9
Saumaaminen	s. 11
Jälkikäsittelyvaihe	s. 13
Jälkikäsittely	s. 14
Laatoittajan muistilista	s. 15
Haluatko lisätietoja?	s. 16
Laatta Leevi Oy	s. 16

Lukijalle

Nykyiset laattavalikoimat tarjoavat vaihtoehtoja kaikkiin kodin tiloihin, kuten oleskelutilojen seiniin sekä makuuhuoneiden lattioihin. Keraamisella laattalla sisustat kauniisti myös takan taustaseinän tai vaikkapa koko takan pinnan.

Oikeat rakenneratkaisut ovat merkittävä osa rakentamisen laatua. Märkätilat ovat tavallisesti rakennuksen vaativimmat ja eniten töitä vaativat tilat. Näiden tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tehtyjen virheiden korjaaminen on usein myös hankalaa ja kallista. Väärät ratkaisut voivat myös olla vahingollisia terveydelle. Siksi näiden tilojen laatoittamiseen onkin syytä käyttää ammattiasentajaa.

Sellaisten tilojen laatoitus, jotka eivät kosteusrasituksen tai muun teknisen syyn takia vaadi erityissuunnittelua, onnistuu kuitenkin hyvin myös hiukan rakennustaitoja omaavalta remontoijalta asiaan hieman perehdyttyään. Laatoitus vaatii kuitenkin huolellista työtä ja hyvää alkusuunnittelua.

Tämän oppaan tarkoituksena on antaa hyödyllisiä vinkkejä sekä lisätietoja laatoittamisesta kiinnostuneille. Oppaassa esitellään, mitä kaikkea laatoittamisesta olisi hyvä tietää ennen laatoituksen aloittamista ja millä toimenpiteillä pääset parhaimpaan mahdolliseen lopputulokseen.

Lukuiloa ja inspiroivia ajatuksia toivottaa,

Laattaleevi Oy

Mihin kaikkeen laatat soveltuvat?

Laatoitusta on perinteisesti käytetty suomalaisissa kotitalouksissa lähinnä märkätiloissa, eteisissä sekä keittiön välitilassa. Laatat sopivat ominaisuuksiltaan kuitenkin erinomaisesti myös muille pinnoille ja niiden käyttö onkin hyvin yleistä esimerkiksi Etelä-Euroopan maissa. Pikku hiljaa laattojen suosio kodin sisustuksessa on kasvanut myös meillä Suomessa.

Keraaminen laatta on sisustus- ja rakennusmateriaalina kaunis ja pitkäikäinen pintamateriaali. Laattojen ylivoimainen etu muihin materiaaleihin verrattuna on niiden erinomainen kulutuskestävyys. Laatat kestävät hyvin myös kosteutta ja vaihtelevia ilmasto-olosuhteita. Näiden ominaisuuksiensa ansiosta laatat soveltuvatkin loistavasti myös ulkoterasseille ja parvekkeille.

Periaatteessa minkä tahansa kodin tilan voi laatoittaa, mutta erityisesti märkätiloissa tähän on syytä käyttää ammattiasentajaa. Tilan laatoitus antaa tilaa luovuudelle, koska erikokoisia ja värisiä laattoja on tuhansia. Useiden pintavaihtoehtojen ansiosta myös laatoitettavan tilan turvallisuustekijät, kuten liukastumisriski, voidaan ottaa hyvin huomioon.

On myös tutkittu, että lattialämmityksen kanssa laattalattia on energiatehokkain vaihtoehto verrattuna esimerkiksi parkettiin tai muuhun lattiamateriaaliin. Laatta päästää lämpöä lävitseen herkemmin, lämmittäen samalla myös tilaa tehokkaammin. Toisaalta, laatta sopii loistavasti myös kuumiin kesäpäiviin, viilentäen tilaa tehokkaasti. Juuri näiden ominaisuuksiensa takia laatat ovatkin erityisen suosittuja lattiamateriaaleja kuumissa Etelä-Euroopan maissa.

Voiko vanhan laatan päälle laatoittaa?

Kysymys, jota moni laatoittamista harkinnut pohtii. Jos laatoitettavan tilan vesieristeet ovat kunnossa ja vanhat laatat kunnolla kiinni pinnassa, niin vastaus on kyllä.

Esimerkiksi keittiön ilmettä on helppo muuttaa laatoittamalla välitila uusilla laatoilla suoraan vanhojen päälle. Myös kylpyhuoneremontti voidaan monesti toteuttaa ja ulkoasu nykyaikaistaa ilman hidasta, kallista ja likaista purkutyötä.

ESIVALMISTELUT

Pohjatyöt ja laatoitusalue

Ennen laatoittamista täytyy varmistua siitä, että pohjatyöt on tehty huolella ja laatoitusalue on mahdollisimman tasainen. Nykypäivänä seinä- ja lattialaattojen koot kasvavat jatkuvasti, asettaen vaatimuksia myös laatoitusalueille. Pinnan täytyykin olla mahdollisimman tasainen, jotta lopputuloksesta saadaan hyvännäköinen.

Kylpyhuoneen lattiaa laatoittaessa tulee myös ottaa huomioon lattian kaato, jotta vesi pääsee valumaan suoraan lattiakaivoon. Kaadon tekoon sekä alustan tasoittamiseen käytetään alustaan soveltuvaa tasoitetta. Tasoitteen alle levitetään lisäksi pohjuste, joka vahvistaa pintaa, sitoo alustassa olevia pölyjäämiä ja tekee alustasta tasaisesti kuivuvan pinnan päälle tulevalle tasoitteelle.

Ennen vesieristämistä ja laatoitusta täytyy myös varmistua siitä, että kaikki tasoitteet ovat varmasti kuivuneet. Normaalisti kuivuvat tasoitteet kuivuvat kiinnityskelpoisiksi noin vuorokaudessa, pikatasoitteet lyhemässäkin ajassa. Alustan tulee olla myös puhdas pölystä, öljystä ja rasvasta

Tiesitkö?

Laasti levitetään laatoitettavalle pinnalle laastikammalla, jonka koko on täysin riippuvainen laattakoosta. Kamman hammastusväli vaikuttaa laatan kiinnitykseen, joten mitä isompaa laattaa laatoitat, sitä isomman täytyy myös olla laastikamman hammastus.

Laattajaon suunnittelu

Ennen varsinaisen laatoituksen aloittamista on erittäin tärkeää suunnitella huolella laattojen ladonta sekä varsinainen laattajako parhaan mahdollisen lopputuloksen saavuttamiseksi. Hyvällä suunnittelulla pystytään myös pienentämään laattahävikkiä ulkonäöllisten seikkojen lisäksi. Jos seinään tulee kuvioita, eri värejä, kuviolaattoja tai tehosteita, suunnitellaan niiden paikat laattajaon yhteydessä.

Vaihtoehtoja erityisesti seinän laatoittamiseen on useita, mutta peruseriaatteena laattajaon suunnittelussa on se, että leikkauspaloja ei jää laatoitettavan pinnan keskelle. Suunnittele ja laske, että mihinkään nurkkaan tai katonrajaan ei tule myöskään alle puolikasta laattaa. Jaotusta tehtäessä täytyy muistaa myös laattojen saumojen ja nurkkien liikuntasaumojen viemä tila.

Seinän laatoitus aloitetaan merkitsemällä pystysuora viiva seinän keskelle. Lattiaa laatoittaessa merkataan puolestaan sekä pysty- että vaakasuoraviiva ristiin keskelle. Laatoitettavaan pintaan voi myös piirtää tarvittaessa apuviivoja, jotta laatoitus ei ala vahingossa kiemurtelemaan.

Seinälaattojen ladontaa suunnitellessa periaatteessa vain mielikuvitus on rajana. Erityisesti isot laatat asettavat kuitenkin joitakin vaatimuksia ladonnalle, eli esimerkiksi sille, kuinka lomittain laatat voivat olla toisiinsa nähden.

Laatan leikkaus onnistuu siihen tarkoitettulla laattaleikkurilla. Joskus voi joutua myös käyttämään kulmahiomakonetta eli rälläkkää tai sähkökäyttöistä laattaleikkuria. Suurlaatoille on omat katkaisuvälineet.

Tiesitkö?

Laattoja tilatessa on aina otettava huomioon noin 5-10% hukka, joka johtuu laattojen leikkaamisesta sekä erilaisista ladontatavoista. Pienissä 10x10 cm laatoissa hävikki on yleensä noin 5% luokkaa, kun taas isommissa laatoissa hävikki helposti tuplaantuu!

LAATOITUS JA SAUMAUS

Laatat paikoilleen

Hyvän suunnittelun ja muiden esivalmisteluiden jälkeen alkaa itse laatoitus. Kiinnityslaasti sekoitetaan aina puhtaaseen veteen koneellisesti laastisekoittajalla tai tehokkaaseen porakoneeseen kiinnitettyllä vispilällä. Anna laastin vetäytyä 10-15 minuuttia valmistajan ohjeiden mukaan ja sekoita uudelleen. Liika kiire tekee laastista huonoa työstää ja sen tekniset ominaisuudet kärsivät.

Laasti levitetään lastan sileällä puolella, jotta laasti levittyy kauttaaltaan alustaan. Tämän jälkeen laasti kammataan auki lastan hammastetulla puolella. Älä levitä laastia isommalle alueelle kuin mihin ehdit noin 20 minuutin aikana laattoja kiinnittää, koska laasti kuivuu yllättävän nopeasti. Kuivahtamaan päässeen laastin päälle ei tule enää laatoittaa, vaan laasti täytyy poistaa ja levittää tuoretta tilalle.

Laatta kiinnitetään seinään asettamalla se suunnilleen oikeaan kohtaan ja hieromalla sitä laastiin paremman kiinnityksen takaamiseksi. Tämän jälkeen laatta naputellaan nyrkillä tai kumivasaralla tasaisesti seinää vasten. Tarkat saumavälit saadaan käyttämällä saumanarua, laattaristiä tai asennuksen tasokappaleita. Tarkasta laattojen pystysuora linja säännöllisesti.

Varmista myös säännöllisin väliajoin, että laasti peittää koko laatan takaosan tarkastamalla aika ajoin yhden laatan taustan.

Erittäin suurien ja mittatarkkojen laattojen asentaminen voi olla jopa alan ammattilaiselle haastavaa. Tällaisten laattojen laatoituksena onkin hyvä käyttää apuna ns. laattakiiloja, jotka helpottavat työtä huomattavasti. Laattakiilojen avulla jopa amatöörin on mahdollista päästä loistavaan lopputulokseen.

Tiesitkö?

Seinäpinoilla laasti tulisi kammata auki aina alhaalta ylöspäin. Näin urista saadaan pystysuuntaiset ja laattojen väliin kertyvä kosteus pääsee kulkemaan vapaasti kohti lattiakaivoa.

Jos urat on kammattu väärin, imevät laatat niiden taakse kertyneen kosteuden aiheuttaen ajansaatossa värimuutoksia laatan pinnalla. Värimuutokset katoavat, kun laatta kuivuu, mutta esimerkiksi päivittäin käytössä olevissa suihkutiloissa laatat ehtivät harvoin kuivua niin kuiviksi, että väri ehtisi palautua.

Älä myöskään täytä nurkkia kokonaan silikonilla, jotta laatan taakse jäävälle vedelle jää vapaa pääsy lattiakaivoon. Silikoni tekee nurkkaan taskun, jolloin laatan taakse kertyvä vesi voi aiheuttaa laatan ja sauman värimuunnoksen.

Saumaaminen

Laastin täytyy antaa kuivua ennen saumausta muutamasti tunnista muutamaan päivään käytetystä kiinnityslaastista riippuen. Mitä pidempään laatoitusta pidetään avosaumaisena, sitä paremmin kiinnityslaastissa oleva vesi pääsee saumojen kautta kuivumaan pois. Laatoitetun lattian päällä voi kuitenkin kävellä aikaisintaan vasta 2-3 vuorokauden jälkeen laatoituksesta.

Saumauslaastin sekoituksessa on noudatettava tarkoin valmistajan ohjeita. Jos sauma-aineeseen sekoitetaan esimerkiksi liikaa vettä, vaalenee sauma-aineen väri radikaalisti tehden tummasta saumaväreistä täysin eri värisen. Sekoitussuhde vaikuttaa myös sauman valuvuuteen ja muotoiltavuuteen.

Saumauslaasti levitetään tavallisesti kumilastalla, jonka pituus on hyvä valita sauman pituuden mukaan. Saumauslaasti levitetään pinnalle viistosti, ei siis sauman suuntaisesti. Ylimääräinen saumalaasti pyyhitään heti kostealla, puhtaalla saumasienellä. Saumauksen jälkeen laattapinnat pestään kostealla sienellä ja pesu uusitaan tarpeen mukaan. Tummemmat sauma-aineet vaativat luonnollisesti useamman pesukerran. Varo kuitenkin, ettet laattoja pestessäsi vahingoita saumaa.

Laatat tulisi pestä hyvin kuivaksi puristetulla sienellä, koska liika vesi huuhtoo helposti sauma-aineen väripigmentit mennessään. Laadukkaille sauma-aineille pelkkä pesu riittää saumojen muotoiluun, mutta saumat voi vetää vielä kertaalleen siisteiksi esimerkiksi jäätelötikulla tai sähköjohdolla.

Saumaväri valinta

Saumaväri on oleellinen osa laatoituskokonaisuutta. Erityisesti mosaiikkilaatoissa saumaväriin merkitys on erittäin tärkeä. Saumavärillä voidaan joko korostaa saumaa tai tehdä siitä mahdollisimman huomaamaton.

Tavallisesti kylpyhuoneissa päädytään mahdollisimman huomaamattomaan saumaväriin. Jos vesijohtovedessä on kalkkia tai ruostetta, on tämä myös hyvä ottaa huomioon sauman valinnassa.

Erikoisliikkeistä saataviin epoksisaumalaasteihin on mahdollista lisätä myös kultaista tai hopeista metallihilettä antaen laatoitukselle yksilöllisen ja viimeistellyn ilmeen.

Epoksisaumalaastit

Epoksisaumalaasti on kaksikomponenttituote, joka ei hengitä kumpaankaan suuntaan. Se ei siis ime eikä laske läpi kosteutta toimien ikään kuin kaksinkertaisena vedeneristeenä. Epoksisaumalaasteja on pitkään käytetty mm. suurtalouskeittiöissä ja uimahalleissa, mutta pikku hiljaa niiden käyttö on yleistynyt myös kotitalouksissa.

Epoksisaumalaasteja löytyy useissa eri värisävyissä ja erilaisilla pintakäsittelyillä, esimerkiksi täysin antibakteerisena tai vaikkapa metallinhohtoisena. Epoksisauhan asennus on kuitenkin hieman suuritöisempää ja vaatii kokeneemman asentajan. Epoksisauha-aine kuivuu nopeammin ja käyttöaika onkin puolet lyhempi kuin normaaleilla sauma-aineilla. Epoksisauha-aine on myös pestävä pois laatan pinnalta hyvin nopeasti, sillä jäähdytyessään, sitä on hyvin hankala irrottaa.

A modern kitchen and dining area. The kitchen features a central island with a grey countertop and a white faucet. The cabinetry is made of light wood. There are open shelves with glassware and plates. A dining table with a dark top and wooden chairs is in the foreground. A large window with curtains is on the left. A staircase is on the right.

JÄLKIKÄSITTELY -VAIHE

Jälkikäsitteleminen

Asettumis- ja kuivumisaika perinteisillä sauma-aineilla on n. 3-6 tuntia. Sauma vaatii kuitenkin myös jälkihoitoa ja sitä olisikin hyvä kostuttaa muutaman päivän ajan saumauksesta. Tarkemmat ja oikeat sauman jälkikäsitteilyohjeet löydät sauma-aineen käyttöohjeista.

Myös saumasuoja-aineen käyttöä suositellaan erityisesti vaaleille ja todella tummille sävyille. Saumasuojaus tulisi myös uusilla 3-4 vuoden välein. Saumasuoja-aineet hylkivät kosteutta ja ehkäisevät veden epäpuhtauksien, kalkin, saippuan ja muiden pesuaineiden imeytymistä ja kertymistä saumoihin. Saumasuoja-aineen käyttöä suositellaan myös vanhoille saumoille. Vanhat saumat on kuitenkin ensin hyvä käsitellä saumojen syväpuhdistusaineella, jotta kaikki orgaaninen lika irtoaa saumoista ennen suoja-aineen levitystä.

Kun laatoitus on valmis ja saumat kuivuneet kunnolla, voidaan pintaan alkaa kiinnittämään kalusteita. Kalusteita seinään kiinnittäessä tulee kuitenkin olla varovainen ja poratut reiät tulee täyttää silikonilla ennen asennusruuvien laittamista estämään kosteuden pääsyä rakenteisiin.

Laatoittajan muistilista

1. **Tarkista**, että laatoitusalue on laatoituskelpoinen ja mahdollisimman tasainen. Jos laatoitat vanhan pinnan päälle, tarkista, että vedeneristeet ovat varmasti kunnossa.
2. **Varaa aikaa** laatoitettavan tilan suunnitteluun. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon paitsi laattojen ja saumojen värit, myös koot sekä laattajaot. Ota huomioon myös laatoittamisessa syntyvä hävikki.
3. **Ota huomioon** lattian kaadot ja kallistukset (märkätiloissa). Suuri laattalaatta ei ole helppo asennettava, jos tilassa on paljon korkeuseroja. Valitse laatat aina käyttötarkoituksen mukaan asiantuntevan myyjän opastuksella.
4. **Valitse** laatan kiinnitysaineet laatoitusalueen ja laattatyypin mukaan. Noudata myös aineiden käyttöohjeita kirjaimellisesti.
5. **Ota** laattoja muutamasta laatikosta tasaisesti sekoittaen. Näin varmistat, että pinnasta tulee tasainen ja elävä. Tarkista materiaali ennen asennusta, kiinnitetystä laatasta ei voi reklamoida.
6. **Poista** ylimääräinen laasti laattojen pinnalta välittömästi. Älä anna myöskään sauma-aineen jämähtää laatan pintaan.
7. **Anna** laatoituksen sekä saumojen kuivua riittävän kauan käyttöohjeiden mukaisesti.
8. **Laatoita** ensin seinät, sitten vasta lattia, jotta säästyt lattia ylimääräiseltä suojaamiselta.

Laatoittajan muistilista (jatkuu)

9. Muista tarkkailla tuotteen laatua asennuksen aikana (mitta, väri, suoruus)

10. Huomioi ennen laatoitusta materiaalin riittävyys

11. Isojen laattojen kiinnittämiseen suositellaan täryttimen käyttöä

Haluatko lisätietoja?

Kylpyhuoneremontti on aina huolellista suunnittelua ja vaivannäköä vaativa urakka. Varmistuaksesi mahdollisimman hyvästä lopputuloksesta, on remontin suunnitteluun ja toteutukseen hyvä käyttää alan ammattilaisten apua.

Rakennatko, remontoitko, suunnitteletko? Tervetuloa vierailemaan myymälässämme. Asiantuntijamme auttavat sinua mielellään missä tahansa remontin vaiheessa.

Tutustu myös muihin maksuttomiin materiaaleihimme!

[Kylpyhuoneremontin opas](#) – Opas kylpyhuoneen remontoinnista kiinnostuneille ja sitä suunnitteleville

[7 vinkkiä laattojen puhdistukseen ja hoitoon](#) – Opas kylpyhuoneen puhdistuksesta ja laattojen kunnossapidosta kiinnostuneille

[Laattojen ostajan opas](#) – Opas oikeanlaisten laattojen valinnasta kiinnostuneille

Tutustu myös [blogiimme!](#)

Laattaleevi Oy

Laatta Leevi on Jyväskyläläinen sisustamisen ja remontoinnin erikoisliike. Valikoimaamme kuuluu Keski-Suomen suurimman laattavalikoiman lisäksi mm. kylpyhuonekalusteet, vinyyli-, laminaatti- ja parkettilattiat sekä kaikki näiden asentamiseen ja hoitamiseen tarvittavat tuotteet.

Olit sitten rakentaja tai remontoija, palvelemme sinua yli 30 vuoden kokemuksella ja ammattitaidolla.

www.laattaleevi.fi

laatta
leevi.fi